

Jordløse kirkes inventar

Kirkerummet ca. 1890, herover.

Ovenstående er det ældste foto af kirkerummet i Jordløse Kirke som lokalhistorisk arkiv er i besiddelse af. Fotoet stammer fra Pastor Buch's tid som sognepræst 1882-1895. Meget er uforandret indtil i dag, men der er også sket ændringer.

Altertavlen ses med en ældre over- og underdel. Yderst til venstre ses kakkellovnen og under prædikestolens degnestolen, i midten ses den gamle lysekrone. Lysestagerne skænket kirken af Margrethe Reventlow i 1598 var dengang som nu at finde på alteret.

Kirkerummet ca. 1900, herunder.

Billedet herunder viser kirkerummet efter renoveringen omkring 1900.

Over- og underdel af altertavlen er erstattet af det nuværende og der er sat guldtafet op bag figurerne. De gamle lukkede stolestader med numre er erstattet af nye åbne og der er opsat nye salmetavler.

Granittrappen, der stadig ses i kirken har erstattet trappen af mursten, ligesom det bulede gulv er blevet erstattet af det flisegulv, der i dag er bevaret omkring alteret.

Kirkerummet ca. 1950.

På billedet til venstre ses den nye lysekrone og kirkeskibet, der blev ophængt i 1935. Lysekronen var skænket af Lizzy og Preben Skou på Damsbo og modelskibet var skænket af Marie og Lars Bæk til minde om deres søn, der blev dræbt af toget.

Den påmalede tekst på prædikestolen blev overmalet igen da kirken atter blev renoveret i 1971-72. Det var også på det tidspunkt at kirkeskibet blev flyttet til sideskibet. Ligeledes blev dørene bag alteret fjernet så altertavlen står som et kors mod den hvide væg. Desuden blev salmetavlerne erstattet af messingtagl direkte på væggen.

Ved samme lejlighed blev der fjernet 4 stolerækker i hver side og de resterende blev gjort tilsvarende dybere. Denne ændring blev dog ikke foretaget i sideskibet. Der blev lagt nyt gulv i midtergangen og gulvet under stolestaderne blev omgult.

Under vejledning af Nationalmuseet blev alt træværket malet i de farver vi ser i dag.

Degnestolen

Degnestolen på det venstre billede, anvendes ikke mere. Den er malet i de farver, der dominerede kirken inden renoveringen i 1971-72.

Indsamlingsbøsse

Den gamle indsamlingsbøsse med jernbeslag og hængelås hænger på den nederste stolerække ud mod våbenhuset.

Kalken i Jordløse kirke

Jordløse kirke var i katolsk tid en valfartskirke viet til sct. Jost. Det betød at kirken har fået tilført mange rigdomme, der bl.a. ses af den prægtige altertavle fra ca. 1515. Bortset fra altertavlen blev alt katolsk inventar fjernet ved reformationen i 1536.

Under svenskekrigene 1657-1660 gik det også ud over Jordløse kirke. Den værdifulde gyldne kalk og disk blev stjålet og alterbog, gradual og salmebog blev sønderrevet.

I 1806 skænkede Preben Bille Brahe, Brahesminde en ny kalk og disk til kirken. Kalken ses her til højre

Døbefonten

Den nuværende døbefont er muret i 1971. Indtil da brugte man døbefonden her til venstre.

Den er støbt i beton og malet iøvrigt i nogle farver der minder en hel del om dem der er brugt i kirken i dag.

Man mener at kirken i lighed med andre landsbykirker har haft en døbefont af granit, men dens skæbne er uvis.

Dåbskanden

Stammer fra 1884 og er lavet af tin.

Dåbsfadet

Er gammelt, det er af messing og lavet i 1550.

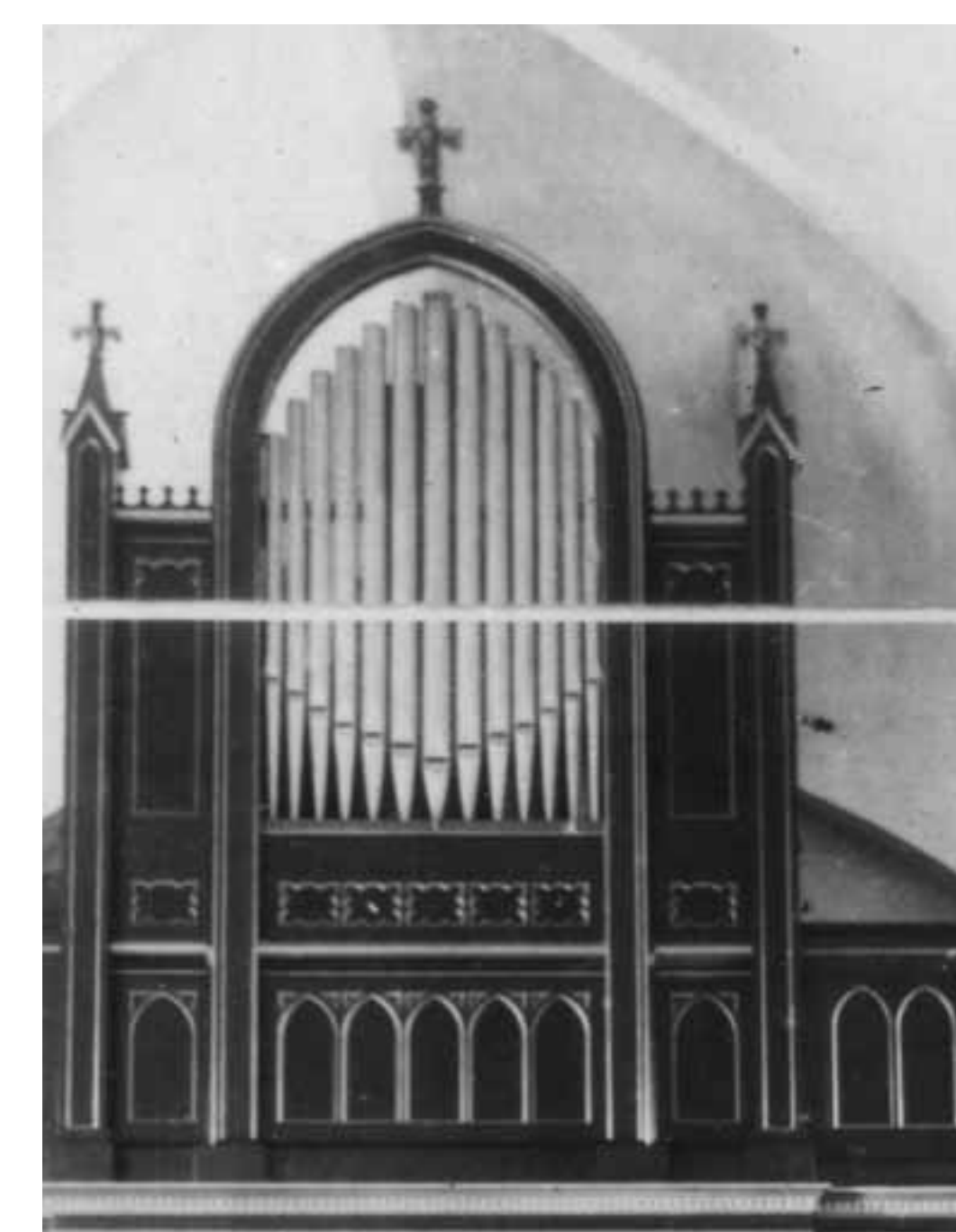

Kirkens orgel

Orgelet er fra 1882 og skænket kirken af grevskaftet på Brahesminde.

Til højre orgelet ca. 1950. Det blev malet lyst i 1971.

Billederne herover og herunder er fra 2002 hvor orgelet gennemgik en gennemgribende restaurering og udvidelse dog uden at facaden ud mod kirkerummet blev ændret.

©Jordløse-Trunderup lokalhistoriske arkiv

Kilder herudover:

Svend Lehmann: Jordløse Kirke.

Tak til Svend Poulsen for mundtlig bistand.

Krypten under kirkens kor

I den katolske tid betragtede man mere eller mindre kirkerne som selvejende. Efterhånden tiltog kronen sig dog større og større ejerret til dem. Man begyndte at sælge ejendomsretten til indtægter og rettigheder og efterhånden solgte man også selve kirken og dens ejendele. Jordløse kirketiende blev i 1678 solgt til Sophie Bille på Damsbo, hvornår kirken blev solgt vides ikke, men i 1758 blev Jordløse Kirke sammen med Damsbo gods testamenteret til stamhuset Hvedholm der senere omdannedes til grevskaftet Brahesminde.

De ejede Jordløse kirke indtil 1909, hvor kirken blev overdraget menigheden.

Ejere af Damsbo blev gravsat i det nordre kapel, og da det blev indlemmet i kirken blev de gamle kister nedsænket under gulvet.

Under koret i Jordløse kirke findes en gravkrypt. Det er slægterne Reventlow og muligvis de Falsen på Søbo der ligger her. Søbo må antagelig dengang have haft en særstilling i forhold til kirken, da de har fået den "fineste" gravplads. I 1952 blev krypten åbnet og i en avisartikel fortælles i dramatiske vendinger om åbningen af krypten.

Mindstenen der er indmuret til venstre for alteret er opsat af søstrene Margrethe og Magdalene Reventlow. Portrætter af søstrene hang i sin tid ved siden af stenen, men er i dag ophængt på sognepræstens kontor.

Kisteplade over Anne Reventlow *ca. 1522 †1587.

Anne Reventlow ejede Søbo Gods i 21 år. Ifølge mindetavlen ved alteret er hun begravet i krypten. På Mindetavlen står iøvrigt at hun døde 1588!

Teksten lyder:

Her ligger begravnen ærlig og velburdig Jomfru Anne Reffvetlow til Søboe som var salig Anders Reffvetlow og salig Fru Cissel Langes Datter af Søboe og lefde hun christeligen på det LXV Aar og døde saligen her paa sin Gaard Søboe den næste Søndag efter Sct. Mortens dag Aar 1587 om Aftenen der Klochen vaar VII slet. Gud give hende med alle tro christne en glædelig og salig Opstandelse på Dommedag. Amen

Kistepladen opbevares i dag på Øhavsmuseet i Faaborg. Om pladen er fjernet ved åbningen af krypten er uvist.

Kisteplade over Enevalde de Falsen *1758 †1760.

Enevalde de Falsens mor Sophie Amalie de Falsen var datter af Johan Eskild de Falsen på Søbo og således søster til Margrethe de Falsen, der blev begravet 1795 i Fruens Høj. Hans forældre var fætter og kusine, og hans far og morfar havde samme navn. Om pladen stammer fra krypten er uvist. Vi har ingen skriftlige efterretninger om at familien de Falsen er begravet i krypten.

Teksten lyder:

Herunder hvilder de jordiske Levninger af den i Guds Rige Annamede Enevalde de Falsen. Født den 17. Oct. 1758 af Højædle og velbaarne Herr Johan Eskild de Falsen, kongelig bestallet Captain ved de syndre Jyske Infanteri Regiment og Højædle og Velbaarne Fru Sophie Amalie de Falsen. Døde den 27. juli 1760.

Kistepladen opbevares i dag på Øhavsmuseet i Faaborg. Om pladen er fjernet ved åbningen af krypten er uvist.

©Jordløse-Trunderup lokalhistoriske arkiv

Kilder herudover:

Svend Lehmann: Jordløse Kirke.

Chr. Axel Jensen: Danske adelige gravsten

Avisartikel fra ukendt avis.

Tak til Ane Krogh Nielsen for hjælp til fremskaffelse af tegninger (<http://www.gravstenogepitafier.dk/jordloese.htm>)

De 3 ligsten opstillet i våbenhuset

Stenene lå oprindelig i gulvet i koret, og blev flyttet til våbenhuset, hvor de var indmuret i væggen indtil 1971-72, hvor de blev frithugget.

Tegningerne af stenene i den højre spalte er udført af Søren Abildgaard for Nationalmuseet i 1761. Han har også beskrevet stenenes beliggenhed.

Oversættelserne af teksten på stenene er at finde i:

Chr. Axel Jensen: Danske adelige gravsten

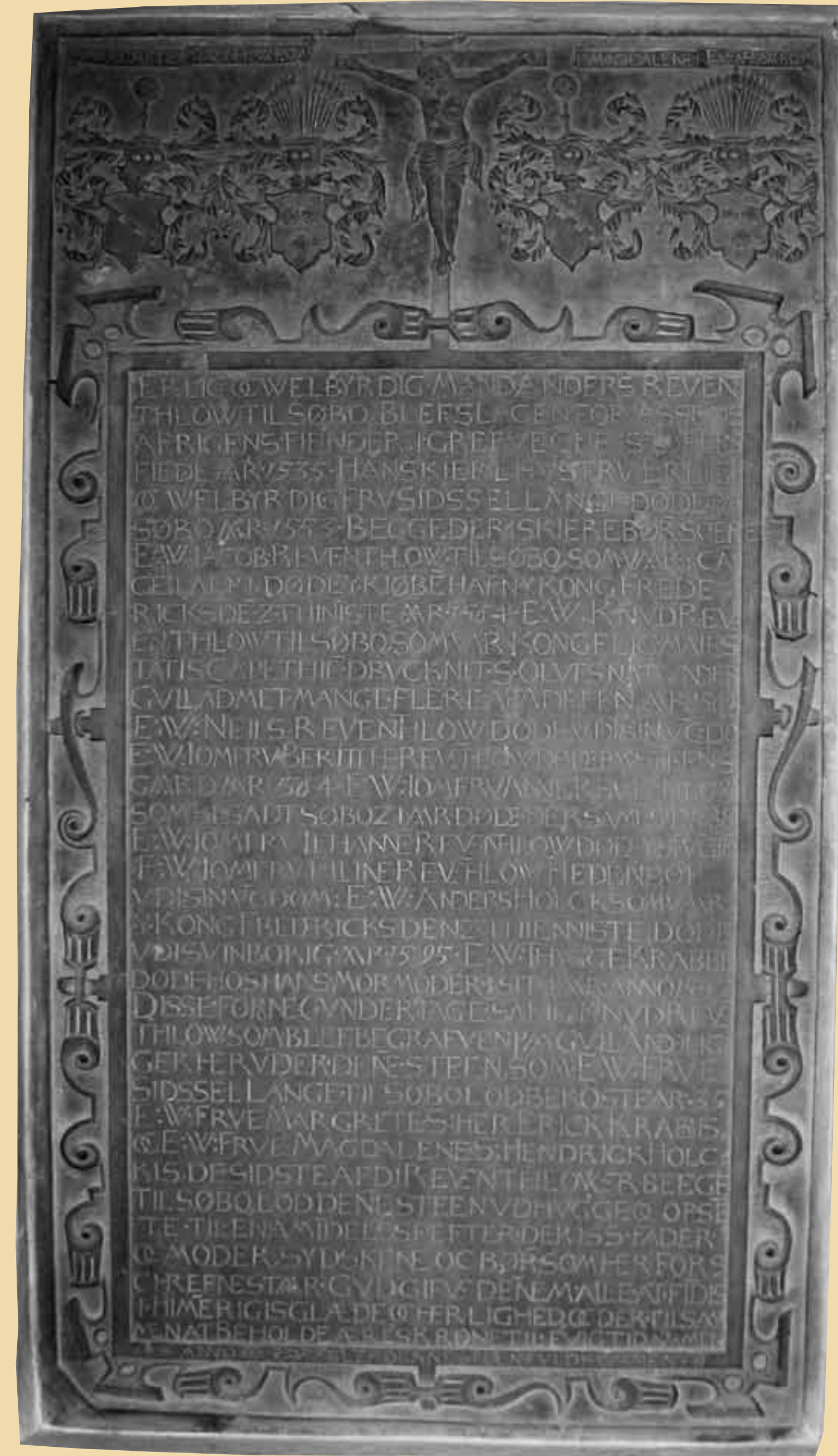

“Tro og håb” eller Margrethe og Magdalene Reventlow?

Ovenstående maleriet hang indtil 1971 ved siden af mindstenen over Reventlow'erne til venstre for alteret. Pastor Severin fandt dem upassende til kirken og de blev sat op på kirketårnets loft, hvor Lars Berg Thomassen fandt dem. Han fik dem ophængt på sognepræstens kontor i præstegården, her hænger de stadig.

Billederne forestiller Margrethe og Magdalene Reventlow - de to søstre der lod mindstenen herunder udhugge - om det virkelig er søstrene der har stået model og hvornår og af hvem de er malet er ukendt.

Det var Margrethe, gift Krabbe, der skænkede lystestagerne til kirken og det er Magdalene, gift Holck, der ses på ligstenen nederst til højre.

Mindetavlen over de sidste Reventlow'ere på Søbo

Teksten på tavlen, der ses herunder lyder:

Ærlig og velbyrdig mand Anders Reventlow til Søbo blev slagen for Assens af rigens fjender i grev Christoffers fejde år 1535.

Hans kære hustru ærlig og velbyrdig fru Sissel Lange døde på Søbo år 1555.

Begge deres kiære børn, som ere:

Erlig og velbyrdig Jacob Reventlow til Søbo som var udi cancellari døde udi København 1564.

E: W: Knud Reventlow til Søbo som var kgl. majestæt capethien drukknit St. Olufs nat under Gulland met mange flere af adelen 1566.

E: W: Niels Reventlow døde udi sin ungdom

E: W: Jomfru Beritthe Reventlow døde på Steensgård 1564.

E: W: Jomfru Anne Reventlow som besad Søbo i 21 år døde der anno 88.

E: W: Jomfru Hanne Reventlow døde udi sin ungdom.

E: W: Jomfru Elline Reventlow hedensof udi sin ungdom.

E: W: Anders Holck som var udi Kong Fredericks den 2. tjeneste døde udi Svinborrig år 1595.

E: W: Thyge Krabbe døde hos hans mormoder i sit 4. år anno 1547.

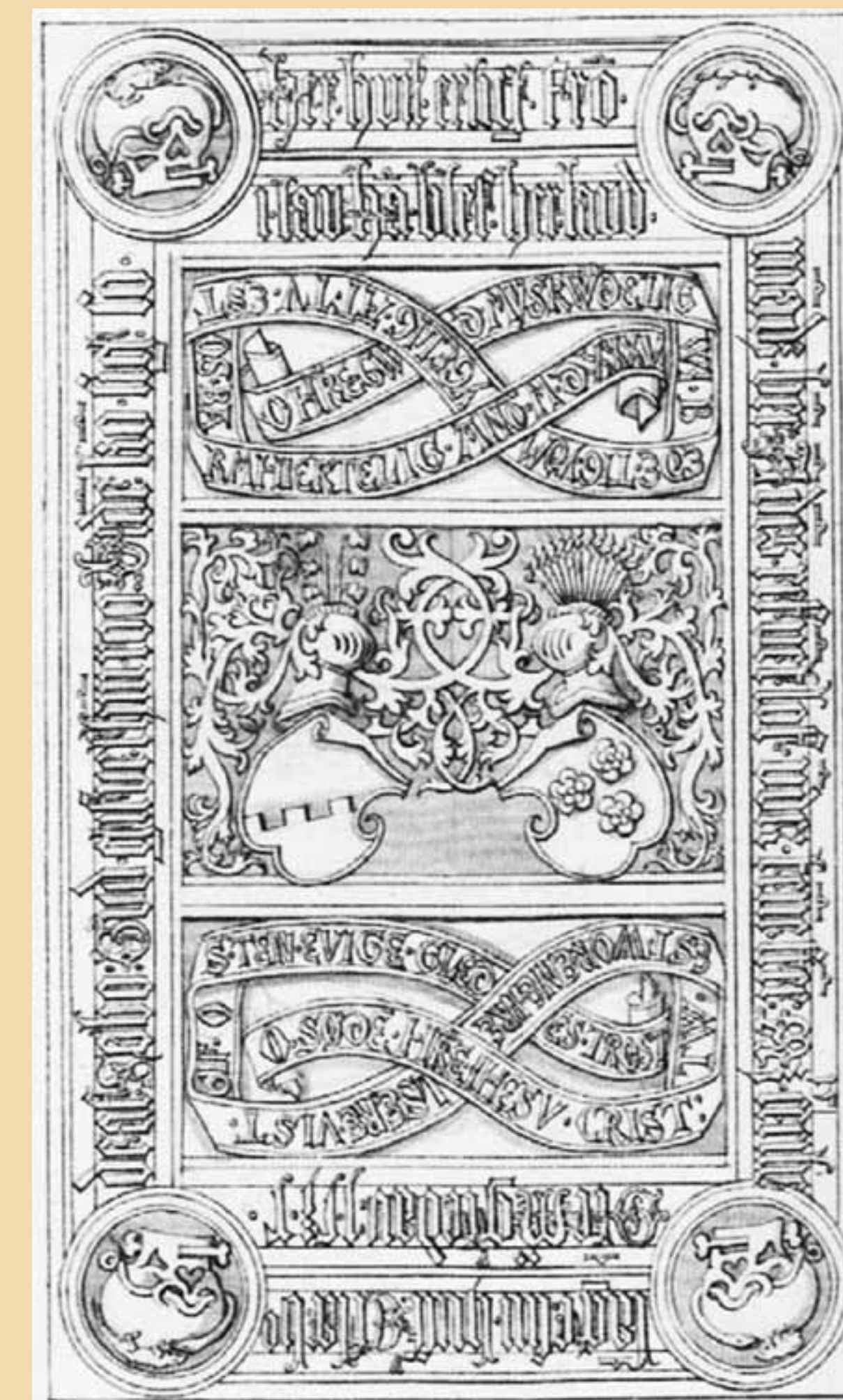
Disse forne undertage salig Knud Reventlow, som blef begraften på Gulland, ligger her under denne sten, som E: W: Sissel Lange til Søbo lod bekoste år 35.

E: W: Fru Margrethe hr. Eric Krabbe og fru Magdalene Hendrik Holckis, de sidste Reventlower, begge til Søbo, lod denne sten udhugge og opsætte til en amindelse efter deres fader og moder, syskende og børn som her forskrevet står.

Gud gifve dem alle at findes i himmerigs glæde og herlighed og der tilsammen at beholde areskronen til evig tid. Amen

Anno 1597 blev denne sten fuldkommen.

E: W: = Ærlig og Velbyrdig. Lettere redigeret

Ligsten over Anders Reventlow til Søbo og hans hustru Cecilie Lange

Stenen er af hvidlig marmor og den lå oprindelig i koret midt for alteret. Rejst ca. 1535
Anders Reventlow faldt ved Assens under grevens fejde i 1535.

Teksten i yderkanten af stenen:

Her hvil(es) erlig from || ma(n)ds bee(n)

A(n)d(e)rs refve(n)tlof vnder ten(n)e stee(n)

Med cicilie 15 || lange sin hustru .Ætlic

bo || af Søbo Gud gifve th(enne)m roo

Siden kom sig so | i lav

ha(n) blef her lavd || S(anc)te M(ar)g(re)te dav 1535

Teksten på øverste bånd:

O h(e)re gwð myskv(n)elig

wi bede tig ydmuyelig

at tv est os barmhiertelig

ANO MDXXXV

Teksten på nederste bånd:

o sode h(e)re ihesu christ

tw est vor ene frelsere vist

gif os ten evige gledis trost

Ligsten over Bartel Holck til Ronhave †1535 og hans hustru Cathrine Lund.

Rejst af sønnen Henrik Holck 1543.

Stenen er af lys askelavret marmor og lå oprindelig i koret foran alteret til den sydlige side.

Teksten rundt i kanten:

Am vxxxv ... starff. Bartelt Holck to Ronhoffgarde und under dussam stene begravnen er ...

Teksten i feltet om kraniet:

VAN DAGE IS DAT MIN BORTE MORGEN SO ISSET DIN FORTE

Teksten nederst:

Mille et qvngentis estatibus || ostog(ue) lustris

A christo postq(uam) tertius || an(n)us adest

Henricus de Ronhoff || Holshus amore parentum

Co || mparat hoc marmor quo cupit || ispse tegi MDXLIII

Ligsten over Henrik Holck til Ronhave, hans hustru Magdalene Reventlow til Søbo og deres søn Erik

Stenen er af lysgrå marmor og lå oprindeligt i koret frem for alteret. Rejst ca. 1579.

Henrik Holck *1527 †1579, Magdalene Reventlow *ca. 1530 †efter 1597.

Teksten rundt i kanten:

Hinrich Holck, entslapan 15 | und Vor Madlene Reventlow to Ronhave, ghestorven 15 |

Tekst over barnet:

ERICK HOLCK HINRICKES SONE D.G.G.